

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

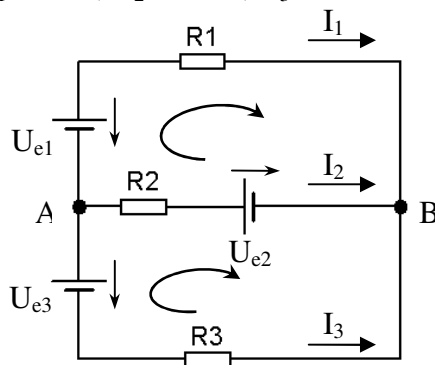
Obchodní akademie, Náchod, Denisovo nábřeží 673

Projekt CZ.1.07/1.5.00/34.0439 - EU peníze pro Obchodní akademii Náchod

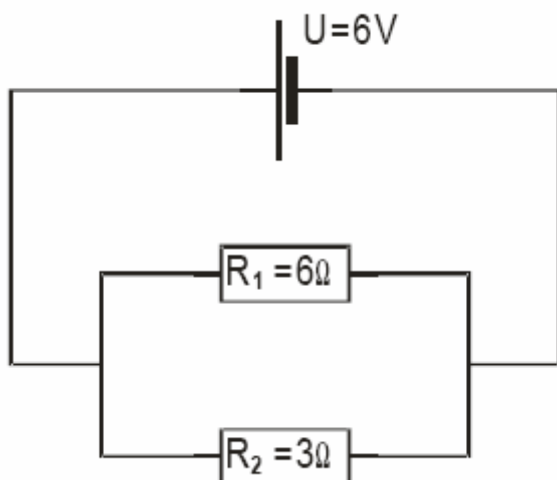
Číslo-název šablony klíčové aktivity	III/2–Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Tematická oblast	Elektřina a magnetismus
DUM	VY_32_INOVACE_MF_107
Téma	Kirchhoffovy zákony-pracovní list
Autor	Mgr. Kateřina Ruprichová
Anotace	Příklady na procvičení učiva.
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Věková skupina žáků (popř. ročník)	2. ročník, 3. ročník
Časový rozsah	20 minut
Nutné technické vybavení	Počítač, internet

Kirchhoffovy zákony - příklady

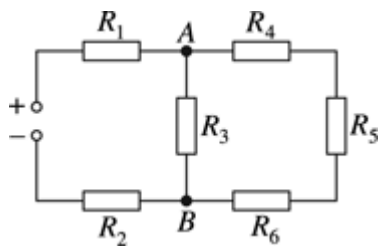
1. Vypočtěte proudy I_1 , I_2 a I_3 ve větvích složeného obvodu dle obr. x, je-li $U_{e1} = 12\text{ V}$, $U_{e2} = 3\text{ V}$, $U_{e3} = 9\text{ V}$ a $R_1 = 20\ \Omega$, $R_2 = 30\ \Omega$, $R_3 = 10\ \Omega$.

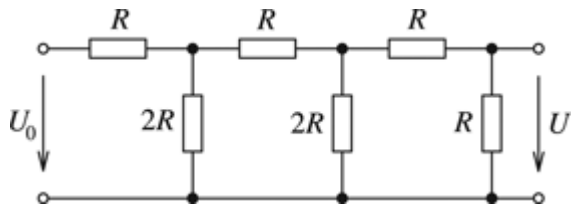
2. Vypočti elektrickou síť na obrázku pomocí metody zjednodušování obvodu.

3. Ke zdroji o elektromotorickém napětí 55 V (vnitřní odpor zdroje je zanedbatelný) je připojen obvod složený ze stejných rezistorů o odporu $R = 2\ \Omega$. Určete proudy procházející jednotlivými rezistory a napětí mezi body A a B.

4. Na vstup obvodu na je připojeno napětí U_0 . Určete napětí na výstupu.

Výsledky:

1. Vzhledem ke třem neznámým (I_1 , I_2 , I_3), je nutno vytvořit tři rovnice

Z I. Kirchhoffova zákona pro uzel B plyne:

$$I_1 + I_2 + I_3 = 0$$

Z II. Kirchhoffova zákona pro jednotlivé obvody (smyčky) plyne:

$$R_1 I_1 - U_{e2} - R_2 I_2 - U_{e1} = 0 ,$$

$$R_2 I_2 + U_{e2} - R_3 I_3 - U_{e3} = 0 ,$$

resp. $R_1 I_1 - R_3 I_3 - U_{e3} - U_{e1} = 0.$

K výpočtu proudů použijeme např. první tři rovnice, do nichž dosadíme známé hodnoty:

$$(1) \quad I_1 + I_2 + I_3 = 0 ,$$

$$(2) \quad 20I_1 - 3 - 30I_2 - 12 = 0 ,$$

$$(3) \quad \underline{30I_2 + 3 - 10I_3 - 9 = 0} .$$

Z rovnice (1) vyjádříme např. proud $I_2 = -I_1 - I_3$ a dosadíme do zbývajících rovnic:

$$20I_1 - 3 - 30(-I_1 - I_3) - 12 = 0$$

$$\underline{30(-I_1 - I_3) + 3 - 10I_3 - 9 = 0}.$$

Po zjednodušení dostaneme soustavu: $5I_1 + 3I_3 = 1,5$

$$\underline{-3I_1 - 4I_3 = 0,6} .$$

2.

Paralelní zapojení:

$$\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} = \frac{1}{6} + \frac{1}{3} = \frac{3}{6} \Rightarrow R = 2 \Omega$$

$$I = \frac{U}{R} = \frac{6}{2} = 3 \text{ A}$$

Napětí na odporech je stejné jako napětí na zdroji:

$$I_1 = \frac{U}{R_1} = \frac{6}{6} = 1 \text{ A}$$

$$I_2 = \frac{U}{R_2} = \frac{6}{3} = 2 \text{ A}$$

Doplňme výsledky do obrázku a vyznačíme směry, kterými tečou proudy (je to jednoduché, od + k -)

3.

$$I_1 = I_2 = \frac{U_e}{R_c}$$

$$R_c = R_1 + R_2 + R'$$

$$\frac{1}{R'} = \frac{1}{R} + \frac{1}{3R} \Rightarrow R' = \frac{3}{4}R$$

$$R_c = \frac{11}{4}R$$

$$I_1 = I_2 = \frac{4U_e}{11R} = 10 \text{ A}$$

$$\frac{I_3}{I_{456}} = \frac{3R}{R}$$

$$I_3 + I_{456} = I_1$$

$$I_3 = 7,5 \text{ A}$$

$$I_{456} = 2,5 \text{ A}$$

$$U_{AB} = RI_3 = 3RI_{456} = 15 \text{ V}$$

4.

$$\frac{1}{R_{CD}} = \frac{1}{2R} + \frac{1}{2R} = \frac{1}{R} \Rightarrow R_{CD} = R$$

Podobně dostaneme, že $R_{AB} = R$, takže pro napětí platí:

$$U_{AB} = \frac{U_0}{2}, U_{CD} = \frac{U_{AB}}{2} = \frac{U_0}{4}$$

$$U = \frac{U_{CD}}{2} = \frac{U_0}{8}$$

Zdroje:

www.sosblansko.cz

www.ucebnice.krynicky.cz

Sbírka úloh pro střední školy

- Oldřich Lepil a kolektiv